

PARTICIPIA

- Participium v hebrejštině označuje **činitele** děje: *dělající*. V případě základního slovesného kmene *qal* existuje i druhé participium pasivní, které označuje **trpitele** děje: *dělaný*. Každý odvozený slovesný kmen má své participium, které odpovídá jeho významu. Jestliže sloveso הָלַךְ znamená v *qalu* „chodit“, znamená participium „chodící“; znamená-li v *hitpaelu* „procházet se“, má participium *hitpaelu* význam „procházející se“ atd.
- Participium je **jmenná forma**, tedy chová se jako (přídavné nebo podstatné) jméno:
 - Soudit → soudící; soudce
 - Sedět → sedící, sídlící; obyvatel

Ze stejného důvodu budou jako každé jiné jméno tvořit (zcela pravidelně) mužský a ženský rod, jednotné a množné číslo, absolutní nebo vázaný stav.

Odvozené slovesné kmeny *piel*, *pual*, *hitpael*, *hifil* a *hofal* tvoří participium tak, že počáteční prefix י v imperfektu nahradí souhláskou ה. Tvoření participií i jejich rozpoznání je tak celkem jednoduché. Dosud jsme se odvozenými slovesnými kmeny nezabývali, nicméně podáváme jejich přehlednou tabulku zde, jako ozřejmění toho, o čem hovoříme. Při učení se sloves je třeba si dávat pozor spíše na slovesné kmeny *qal* a *nifal*, které tvoří participium jinak.

název slov. kmene	perfektum	imperfektum	participium
<i>piel</i>	קָטַל	יִקְטֹל	מְקַטֵּל
<i>pual</i>	קָטַל	יִקְטֹל	מְקַטֵּל
<i>hitpael</i>	הִתְקַטֵּל	יִתְקַטֵּל	מִתְקַטֵּל
<i>hifil</i>	הִקְטִיל	יִקְטִיל יִקְטֹל	מְקַטִּיל
<i>hofal</i>	הִקְטִיל	יִקְטֹל	מְקַטֵּל

Odvozený slovesný kmen *nifal* tvoří participium pomocí pro tento kmen charakteristického נ a participium má stejný tvar jako perfektum, 3m. sg.:

název slov. kmene	perfektum	imperfektum	participium
<i>nifal</i>	נִקְטַל	יִקְטֹל	נִקְטַל

Participium *qalu*

Základní slovesný kmen *qal*, snad nejčastější, má dvě participia: **aktivní** (činné) a **pasivní** (trpné) a tvoří je pomocí specifických samohlásek vsunutých mezi kořenové hlásky (nejsou tu tedy žádné přípony nebo předpony, jako u jiných participií).

- Činné (aktivní) participium se tvoří vložem dvou dlouhých samohlásek *ó* a *é* mezi kmenové hlásky:
Q Ó T É L – Ten, který zabíjí... zabíjející... zabíjející...

Š Ó F É T – Ten, který soudí... soudící... soudce...

- Trpné (pasivní) participium se tvoří vložení dvou dlouhých samohlásek **á** a **ú** mezi kmenové hlásky:

Q **á** T **ú** L – Ten, který je zabíjet či zabit... zabíjený či zabitý... mrtvola...

Š **á** F **ú** T – Ten, který je souzen... souzený...

název slov. kmene	perfektum	part. aktivní	part. pasivní
<i>qal</i>	קָטַל	קוֹטֵל	קטוּל

NEPRAVIDELNOSTI

Participia jsou pravidelná přídavná či podstatná jména a nevykazují žádné specifické nepravidelnosti. Vzhledem k ostatním přídavným a podstatným jménům se však můžeme častěji setkat s femininy (tvary ženského rodu) končícími na původní ženskou koncovku *-t*.

participium m. rodu	participium ž. rodu-á	participium ž. rodu-t
קוֹטֵל	קטֹּלָה	קטֹּלָת
הַתְּקַטֵּל	הַתְּקַטֹּלָה	הַתְּקַטֹּלָת

Nepravidelným způsobem tvoří participia pouze slovesa *střední waw* a *střední jod* v *qalu*. Jejich participia mají stejný tvar jako perfektum ve 3m. sg.:

název slov. kmene	perfektum	imperfektum	participium
<i>qal</i>	בָּא	יְבוֹא	בָּא
<i>qal</i>	מָת	יְמוֹת	מָת

Výjimečně tato slovesa mohou na místo střední kořenové hlásky, která v participiu mizí, dosadit němý **š**; výslovnost se nemění, změna nastává jen ve způsobu zápisu.

název slov. kmene	perfektum	imperfektum	participium
<i>qal</i>	רָשָׁ	<i>nedochováno</i>	רָאשָׁ

POUŽITÍ PARTICIPII

Participia se chovají a užívají jako každé jiné přídavné či podstatné jméno.

- אֵל נֹתֵן **נ** – dávající Bůh
- אֲנָשִׁים מְסַבְּרִים **ס** – sbírající muži

Participia se (jako i jiná přídavná jména) dostávají do pozice přísudku. V tom případě obvykle vyjadřují současný děj.

- אֵל נֹתֵן הָאָרֶץ לָנוּ – Bůh je dávající zemi nám = Bůh nám dává zemi.
- אֲנָשִׁים מְסַבְּרִים שָׁם – Tam jsou sbírající muži = Tam jsou muži, kteří sbírají

= Tam sbírají muži ... apod.

Jestliže je participium použito jako přísudek ve jmenné větě, platí zde všechna pravidla pro použití přídavných jmen, především neshoda determinace s podmětem. V moderní spisovné hebrejštině slouží tato konstrukce k vytváření přítomného času.

Tato konstrukce svou povahou plně odpovídá anglickému *present continuous*:

- God **is giving** us the land.
- The men **are gathering**, there.

... či obdobnému italskému užití *gerundia*:

- Dio ci **sta dando** il paese.
- Gli uomini **stanno raccogliendo** là.